



Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab Anno 1752. usque ad
Annum 1757 - Cum Appendice ad Annos 1744. 1745. 1748

Luxemburgi, 1758

VIII. Confirmantur, & declarantur Constitutiones Prædecessorum
Romanorum Pontificum super vetita armorum delatione, retentione, &
venditine. 15. Januarii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74789](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74789)

de Sacramens, de Sépulture, & des autres peines, qu'on prononce contre ceux qui ne sont pas soumis à la Constitution Unigenitus. 2. La competence des Juges laics pour s'opposer à tous ces actes de schisme. Tom. I. & II. En France MDCCCLII. Nos, auditis desuper plurium S. R. E. Cardinalium, aliorumque sacrae Theologiae Magistrorum, quos ad prædici Libri examen delegimus, suffragiis, iisque plene ac mature discussis, de memoratorum Cardinalium consilio, utrumque supra relati Libri tomum, tanquam continentem assertiones falsas, temerarias, scandalosas, piarum aurium offensivas, in Romanos Pontifices, Apostolicam hanc Sanctam Sedem, & Episcopos injuriosas, Ecclesiasticae jurisdictioni derogantes, obedientiae Constitutioni Unigenitus ab omnibus sincere debita eversivas, schismati faventes, schismaticas, in errorem inducentes, ac erroneas respectivè, auctoritate Apostolica, tenore præsentium damnamus, reprobamus, prohibemus, ipsiusque Libri impressionem, descriptionem, lectionem, retentionem, & usum, omnibus & singulis Christianis fidelibus, etiam specifica & individua mentione, & expressione dignis, sub poena excommunicationis per contrafacientes ipso facto absque alia declaratione incurrenda, a qua nemo a quoquam, præter quam a Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, nisi in mortis articulo constitutus, absolutionis beneficium valeat obtinere, omnino interdicitur. Volentes, & auctoritate Apostolica mandantes, ut quicumque Librum præfatum, seu aliquam illius partem, sive Typis impressam, sive manu scriptam penes se habuerint, vel in futurum quandocumque habeant, illum, & illam, statim atque præsentibus Literæ eis innotuerint, Locorum Ordinariis, vel hæreticæ pravitatis Inquisitoribus tradere, atque consignare teneantur; hi vero exemplaria sibi sic tradita illico flammis aboleri curent. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Ut autem eadem præsentibus Literæ omnibus facilius innotescant, nec quisquam illarum ignorantiam allegare possit, volumus, & auctoritate prædicta decernimus, illas ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apostolicæ, nec non Curie Generalis in Monte Citorio, ac in acie Campi Floræ de Urbe, per aliquem ex Curforibus nostris, ut moris est, publicari, illarumque exempla ibidem affixa relinqui; itaut sic publicatæ omnes, & singulos, quos concernunt, perinde afficiant, ac si unicuique illorum personaliter notificatæ, & intimatæ fuissent: Ipsarum autem Literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eandem prorsus fidem tam in iudicio, quam extra illud ubique locorum haberi, quæ haberetur ipsis præsentibus, si exhibitæ forent, vel ostensa.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Anno Piscatoris die xx. Novembris MDCCCLII. Pontificatus Nostri Anno decimotercio.

D. Cardinalis Passioneus.

Publicat. eodem die, mense, & anno.

Confirmantur, & declarantur Constitutiones Prædecessorum Romanorum Pontificum super vetita armorum delatione, retentione, & venditione.

BENEDICTUS EPISCOPUS,
SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

SECURITATEM, atque tranquillitatem Populorum & Personarum Apostolicæ Sedi in temporalibus subiectarum tueri & asserere volentes Prædecessores Nostri Romani Pontifices, non modo severissimas leges adversus homicidia, & cuiuscumque generis vim ediderunt, verum etiam ad ea submovenda, quæ hujusmodi delictis faciliè perpetrandis occasionem & commoditatem præbere possent, omnium armorum ad necem clam & dolose inferendam aptorum delationem, retentionem, & venditionem, gravissimarum poenarum interminatione vetuerunt; quemadmodum ex providis felicis recordationis Pii Papæ IV. Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo primo, nonis Martii, & Sancti Pii V. pridie Idus Februarii illius Pontificatus Anno septimo, editis Constitutionibus, patet.

§. 1. Quorum vestigiis inhærens recolende memoriæ Prædecessor quoque Noster Alexander Papa VIII. per suam Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo, Idibus Augusti, editam Constitutionem, quæ incipit *Etsi cuncta*, prædictorum ante se Pontificum Leges atque Sanctiones confirmans & innovans, decrevit & sanxit, nemini cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & præminentie, etiam speciali mentione seu nota digno, licere in Alma Urbe, ejusque Districtu, & in toto Statu Ecclesiastico tunc sibi & dicte Sedi tam immediatè, quam mediatè subiecto, comprehensis etiam quatuor Legationibus, ac Civitatibus Bononiensi, Ferrariensi, Beneventana, aliisque Civitatibus, Terris & Locis, etiam specialem & individua expressionem, & nominationem requirentibus, ejusdem arma in præmissis Constitutionibus expressè vetita, & alia quæcumque brevioris mensuræ trium Palmorum, illius mensuræ, quæ vulgariter denominatur *Can-na Romana* ad usum Mercatoris, sub poenis læsæ Majestatis, & rebellionis irremissibiliter exequentis, (exceptis dumtaxat cultellis aptis ad incidendum panem, qui tamen majoris longitudinis unius palmi esse non possent, ac sine cuspidè, & ut vulgò dicitur, *spuntati* esse deberent; nec non aliis instrumentis ad usum propriæ artis, quam quisque exercet, necessariis, & in actu exercitii ejusdem artis, & non aliàs) deferre, seu domi, aut in Apothecis, vel alibi retinere, sive in ipsum Statum Ecclesiasticum introducere, fabricare, vendere, permutare, aut aliud contra hunc genus super ipsis inire.

§. 2. Cumque sub læa hujusmodi, ac præcedentium Constitutionum censura, tam Clericos, quam alias omnes & singulas personas Ecclesiasticas etiam quomodolibet exemptas, Sæculares, & cuiusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti, etiam de necessitate specialiter exprimendi, nec non Militiarum quarumcumque, etiam Hospitalis Sancti Joannis Jerosolymitani, Regulares, vel aliàs immunitate personali quomodolibet gaudentes, comprehendi voluisset, & contra transgressores, si qui etiam ex his reperti fuissent, per Ordinarios Locorum, alioque competentes Judices, ad majorem poenam,

quam

VIII.

Certi generis arma in publice securitatis exitum comparata.

Proscripta sunt a Prædecessoribus Pontificibus, & præsertim Pio IV., & S. Pio V.

Horum Sanctiones innovavit Alexander VIII. & veterum armorum genera exactè distinguit.

Ecclesiasticos omnes, alioque exemptos, iisdem legibus teneri declaravit.

Censura & damnatio libri.

Impressiones, tenentes, legentes hujusmodi librorum excommunicantur.

Publicationis præceptum, ejusque effectus.

Dat. 20. Novembris 1752.

Statuta poenas incurri fecerit, licet dolus, & mala qualitas abesse dicerentur.
Nec suffragari patentes litteras aut privilegia quocumque.

Præfatorum Pontificum leges instituit Clementis XII.

Sublata Judicibus facultate moderandi poenas, seu componendi.

Et reservata Pontifici cuiuslibet gratia concessione.

quam Tribunal Ecclesiasticum pro quocumque graviore, & atroci delicto imponere soleat & valeat, irremissibiliter procedi mandasset:

§. 3. Hoc insuper decrevit, & declaravit, ut ad eximendos transgressores a poenis præfatis minime suffragaretur allegare, quod non constaret de dolo, vel mala eorumdem contravenientium qualitate; nec etiam ad huiusmodi effectum ulle Familiaritates, Litteræ patentes, & Licentiæ concessæ, aut concedendæ, seu Privilegia cuiuslibet Congregationis, Tribunalis, aut Militiæ, seu Judicam, Officialium Militarium, & Ministrorum, etiam Iustitiæ, aut Ministerii Cameralis, Almæ Domûs Lauretanæ, & cuiusvis Ordinis etiam Militaris, Congregationis, Societatis, & Instituti, aut quarumvis Personarum quacumque Ecclesiastica, seu mundana dignitate fulgentium, quidquam prodesse, aut relevarent; prout latius atque distinctius in præcatis ejusdem Alexandri Prædecessoris Litteris continetur.

§. 4. Pari iustitiæ zelo, & publicæ quietis studio incensus sanctæ memoriæ immediatus Prædecessor Noster Clemens Papa XII. per suam anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo trigesimo quarto, Kalendis Februarii, Pontificatus sui Anno quinto, editam Constitutionem, cujus initium est -- *In Supremo iustitiæ Solio*, inter alia, quæ pro recta Iustitiæ administratione, ac delictorum coercitione providè constituit, prædictas Pii IV., Pii V., & Alexandri VIII., aliorumque Antecessorum Litteras & Ordinationes, nec non Edictum Kalendis Januarii Anni Domini millesimi septingentesimi octavi, de mandato piæ memoriæ Clementis Papæ XI. promulgatum, cæteraque Bannimenta eousque publicata, quibus eorumdem, seu aliorum armorum in Urbe, & Ditione Ecclesiastica præfatis delatio, retentio, introductio, aut venditio, sub diversis etiam capitalibus poenis prohibentur, omniaque, & singula in eis contenta, similiter approbavit & innovavit; Et ne poenarum in ipsis adversus transgressores statutarum executionem ullo modo impediri contingeret, quibuscumque Tribunalibus, Magistratibus, & Judicibus, tam Urbis præfate, quam aliarum Civitatum, Terrarum, & Locorum eidem Apostolicæ Sedi immediatè, ac etiam mediatè subjectorum, nec non quibusvis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus etiam de Latera Legatis, districtè prohibuit & interdixit, ne in causis delationis ac retentionis huiusmodi armorum, ulli delinquenti, poenas, quas quomodolibet incurrisse, gratis remitterent, aut componerent, vel in minima etiam parte moderarentur, sed ea dumtaxat, quæ stricti juris essent, juxta præcisam formam & dispositionem Litterarum, Edicti, & Bannimentorum huiusmodi decernerent & exequerentur.

§. 5. Quod si ex peculiaribus quandoque facti circumstantiis, vel ex qualitate personarum, gratiæ, compositioni, aut poenæ moderationi locum esse, æquitate ita suadente, prudenter existimarent; voluit nihilominus, neque tunc per eosdem Magistratus & Judices ad concessionem gratiæ, compositionem, aut moderationem poenæ deveniri posse, nisi prævia sua, ac Romani Pontificis pro tempore existentis expressa approbatione; sub nullitatis gestorum, ac omnium inde sequutorum, & quoad Judices præfatos, sub pecuniariis, aliisque etiam corporalibus, suo, & ejusdem Pontificis arbitrio infligendis poenis; & consequenter quibuslibet Cardinalium Congregationibus, ac Cardinalibus etiam de Latera Legatis, quamcumque facultatem, quæ ipsis de jure, usu, vel consuetudine, seu aliâ quomodolibet competere posset, arbitrandi, gratiam impertiendi, & componendi, ac moderandi poenas huiusmodi, in dictis causis delationis, aut retentionis armorum, abrogavit, & revocavit.

§. 6. Et Nos igitur dictorum Prædecessorum consilium ac prudentiam magno modo commendantes, ejusque necessitatem pro felici Populorum regimine in dies magis magisque agnoscentes, præcitas eorum Constitutiones, quarum totos & integros tenores præsentibus pro inferis de verbo ad verbum haberi volumus, atque omnes & singulas dispositiones, prohibitiones, declarationes, & extensiones in eis contentas, Nostris Motu proprio, ac certa scientia, per hanc Nostram perpetuè valituram Constitutionem, Apostolica auctoritate approbamus, confirmamus, & innovamus, & secundum eas, per quocumque Judices, ac in omnibus, & singulis earundem Urbis, ac Ditionis Tribunalibus, & Curis, omnino procedi volumus & mandamus.

§. 7. Verum quia in huiusmodi causarum tractationibus sæpè contingit, ut pro parte reorum, ab ipsis, aut ab eorum Advocatis & Defensoribus, allegetur, eorum pravam intentionem, seu dolum, in delatione aut retentione armorum huiusmodi, & personarum malam qualitatem, a Fisco minime probari; ac, deficientibus horum probationibus, contendatur, justam & fundatam præsumptionem bonæ qualitatis eidem Reis semper affligere; ideoque locum esse æquitati, quam præcitata Clementis XII. Constitutio inferre videtur, ut scilicet Supremo Principi consilium detur pro gratia, aut compositione, seu moderatione poenæ in præmissis Constitutionibus, Edictis, & Bannimentis respectivè statutæ; Nos huiusmodi ratiocinationes, non modo ad reos a promeritis poenis eximendos, cum præmissarum Legum eversione, & publicæ quietis detrimento, tendentes, verum etiam earundem Alexandri, & Clementis Constitutionum litterarum, & spiritui adversantes, de medio tollere, ac debitam earundem Constitutionum observantiam, & executionem asserere volentes; Simili motu, scientia, & auctoritate, ac earundem præsentium renore, decernimus, & declaramus, nil aliud oneris Fisco incumbere ad fundandam actionem suam, pro urgenda, obtinendaque condemnatione reorum ad formam dictarum Constitutionum, quam ut ipsum contravenientis delictum, videlicet delationem, vel retentionem, seu respectivè introductionem, fabricationem, aut venditionem armorum in prædictis Pii IV., Pii V., Alexandri VIII., & Clementis XII. Constitutionibus, aliisque edictis, & Bannimentis per eosdem Prædecessores confirmatis & innovatis, vetitorum & proscriptorum, plena & valida probatione constare faciat. Quod si excipiendo contendatur, eam esse delinquentis qualitatem, vel tales in peculiari facto circumstantias concurrere, quæ consulendum Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti pro gratia aut compositione, vel moderatione poenæ, merito suadeant; onus erit ipsius Rei, seu illius defensorum, huiusmodi exceptionis subsistentiam, conclusentibus, & juridicis probationibus demonstrare, quemadmodum ipsa Clementis XII. Constitutio, cum præcedenti Alexandri VIII. Lege collata, satis apertè indicat; & ne super hoc in posterum hæsitari contingat, Nos earundem tenore præsentium, ejusmodi probationum adstruendarum onus in ipsos reos, eorumque defensores, expressè refundimus; eoque non adimpleto, memoratas exceptiones delinquentibus nullatenus suffragari volumus, quominus omnibus, & singulis poenis, etiam læsæ Majestatis, & rebellionis, in præfatis Prædecessorum Sanctionibus constitutis, subjiciantur, & cum effectu plectantur & puniantur.

§. 8. Sicque, & non aliter in huiusmodi causis censei, atque ita per quocumque Judices, Ordinarios & Delegatos, tam in Urbe, quam in universo Statu Ecclesiastico, etiam Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latera

Innovatur provide huiusmodi Sanctiones.

Controversia excitatur super onere probandi bonam, aut malam qualitatem reorum.

Fisco nil aliud incumbit, quæ probare transgressorem dicitur Constitutionum.

Reus allegans bonam qualitatem, hanc concludentem probare tenetur.

Aliter iudicari prohibetur.

Legat-

1753.

1753.

Legatos, aliosque quoslibet, quacumque præeminentia, & potestate fungentes & funcionarios, sublata eis & eorum cuilibet aliter iudicandi & interpretandi facultate, adversus quoscumque in præmissis delinquentes, etiam speciali nota & expressione dignos, prout in præcatis Prædecessorum Nostrorum Constitutionibus exprimuntur & nominantur, iudicari & definiri debere decernimus & mandamus.

Derogatio
contrariis.

§. 9. Non obstantibus contrariis quoruncumque Trinomialium & Iudicum resolutionibus & definitionibus, aut Curiarum usibus, stylis, & consuetudinibus, seu inveteratis Doctorum opinionibus & sententiis, nec non Urbis præfate, aliarumve Civitatum, Terrarum, atque Locorum Statutis, seu eorundem, & quarumcumque Personarum, & Universitatum Privilegiis, Exemptionibus, & Indultis, cæterisque omnibus, quæ uterque Pius, Alexander, & Clemens Prædecessores prædicti suarum Constitutionum observantia, & executioni decreverunt non obstat.

Fides habenda
transumptis.

§. 10. Volumus autem, ut præsentium Litterarum exemplis, etiam impressis, Notarii publici manu subscriptis, & Personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ Sigillo munitis, eadem fides in iudicio, & extra, ubicumque opus fuerit, habeatur, quæ ipsis presentibus haberetur, si originaliter exhiberentur, seu ostenderentur.

Sanctio.

§. 11. Nulli ergo omnino Hominum liceat paginam hanc Nostarum approbationis, confirmationis, innovationis, Decreti, declarationis, mandati, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Dat. 11. Januarii
1753.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quinquagesimo tertio, decimo octavo Kalendas Februarii, Pontificatus Nostri Anno Tertiodecimo.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

Viva de Curia J. C. Boschi.

Loco † plumbi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Publicata die 3. Februarii 1753.

IX.

In Utinensi Civitate, Collegiata Ecclesia Sanctæ Mariæ Majoris nuncupatæ in Archiepiscopalem Ecclesiam cum omnibus juribus, præeminentiis, ac privilegiis erigitur.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

Progenium
Præcipue e-
numerantur
conditiones,
ut locus ali-
quis Pontifi-
calis Sedis
honore do-
netur.

Suprema dispositione, cujus inscrutabili Providentia ordinationem suscipiunt universa, in supereminenti Apostolicæ Dignitatis specula, meritis licet imparibus, constituti, illiusque vices in Terris gerentes, qui gloriosus regnat in Cælis, inter cæteras curas humeris nostris incumbentes, illam libenter amplectimur, per quam Nostre Provisionis ope insignes Collegiata Ecclesiæ, præsertim in Civitatibus Nobilibus, Populique frequentia conspicuis, dignioribus titulis, scilicet Metropolitanarum Ecclesiarum, illustrentur, & condignis favoribus attollantur; cumque id statui, & decori Ecclesiarum ipsarum maxime congruat, & Nos pro Divini cultus augmento, & speciali Christianissimorum consolatione, convenire

conspicimus, in his sollicitudinis Nostre partes favorabiliter interponimus, ac opem, & operam Nostros impendimus efficaces, ut illæ per Nostre vigilantia ministerium, votivis gratulentur eventibus, & felicia in spiritualibus suscipiant incrementa. Sequitur narratio suppressionis Patriarchatus Aquilejensis, & statuta erectionis duorum Archiepiscopatum, de quibus vid. Tom. XVIII. Constit. L., ac alias, prout in prædictis litteris Nostris Apostolicis sub Datum pridie Nonas Julii Pontificatus Nostri Anno undecimo desuper expeditis, plenius & uberius continetur.

§. 1. Nos propterea erectioni Archiepiscopatus Utinensis hujusmodi modum & formam imponere, eandem erectionem per Nos faciam Apostolica auctoritate confirmare cupientes, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, in Civitate Utinensi valde conspicua, ambitus quinque Miliarium circiter, duplici muro circumdata, ac pluribus ædificiis tam publicis, quam privatis eximie ornata, Populique frequentia celebri, utpotè viginti milium circiter habitatorum numero referta, inter quos plurimæ Nobiles Familia, ex quibus plures quovis tempore tam antiquæ Militiæ, quam insignioribus Equestribus Ordinibus adscripti fuerunt, & in qua, uti Gubernator etiam per totam Provinciam, præsidet unus Venetus Patrius, qui una cum duobus Iudicibus Prætoriam Curiam efformat; novem item inibi, præter infra scriptam Collegiatam, reperiuntur Parochiales, & alie intra muros Sæculares Ecclesiæ, seu Cappellæ, ac decem virorum, inter quæ Domus Presbyterorum Missionis a prædicto Daniele Cardinale, & Patriarcha propriis expensis erecta, & fundata, ac duodecim Mulierum Cœnobium, quorum unum, illud videlicet Sanctæ Catharinæ Senensis nuncupatæ, per eundem Danielem Cardinalem & Patriarcham a fundamentis extructum; & Conservatoria, aliaque Loca Pia, Hospitalia, & Confraternitatum Oratoria, cum Monte Pietatis, & Seminario: Et in eadem Civitate Utinensi, in qua Tribunal Inquisitionis contra Hæreticam pravitatem, & Magistratus particulares reperiuntur, convocari solent generalia Provincia Comitata, ideoque digna, ut jure merito Archiepiscopalis Civitatis nomine nuncupari valeat; Sæcularem & Collegiatam Ecclesiam Sanctæ Mariæ Majoris nuncupatæ, una cum illius Canonicatibus & Præbendis, Apostolica auctoritate perpetuo supprimimus, & extinguimus, illisque sic suppressis, & extinctis, prædictam Collegiatam Ecclesiam, in sui structura valde magnificam, ac undecim nobilissimis Altaribus efformatam, ac sacris paramentis, & utensilibus ad divinum cultum necessariis, & ad Pontificalia exercenda sufficienter instructam, dignam propterea, ut titulo & honore Archiepiscopalis Ecclesiæ decoretur, ad laudem & honorem Omnipotentis Dei, ac Beatæ Virginis Mariæ, & Sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, necnon Fidei Catholicæ exaltationem, & totius Militantis Ecclesiæ gloriam, in Archiepiscopalem & Metropolitanam Ecclesiam Utinensem nuncupandam, sub titulo Annunciationis ejusdem B. M. V., & in ea Archiepiscopalis, & Metropolitanæ Præfulis Utinensis Sedem, & Provinciam caput, pro uno deinceps Archiepiscopo Utinense nuncupando, qui Pallii, & Crucis usum, aliorum Archiepiscoporum more, necnon ex voluntate, seu permissione Ducis, & Reipublicæ prædictorum benigne decreta, locum, & vocem in Parlamento Generali Forijulii, in prima sede, seu sessione inter Prælatos, habeat, cum suis Capitulo, Sigillo, Arca, Mensa Archiepiscopali, omnibusque aliis insignis Archiepiscopalis, necnon privilegiis, honoribus, & prerogativis, aliis Archiepiscopis debitis, & concessis, ac juribus, jurisdictionibus, facultatibus, præemi-

Insigniores
Civitatis U-
tinen. præro-
gativæ.Nec non Sæ-
cularis Col-
legiata Eccle-
sia S. Mariæ
Majoris.Quapropter
Pont. Archi-
episcopalem
Sedem & Ec-
clesiam ibi
erigit cum
omnibus ju-
ribus & præ-
rogativis.

nentiis,